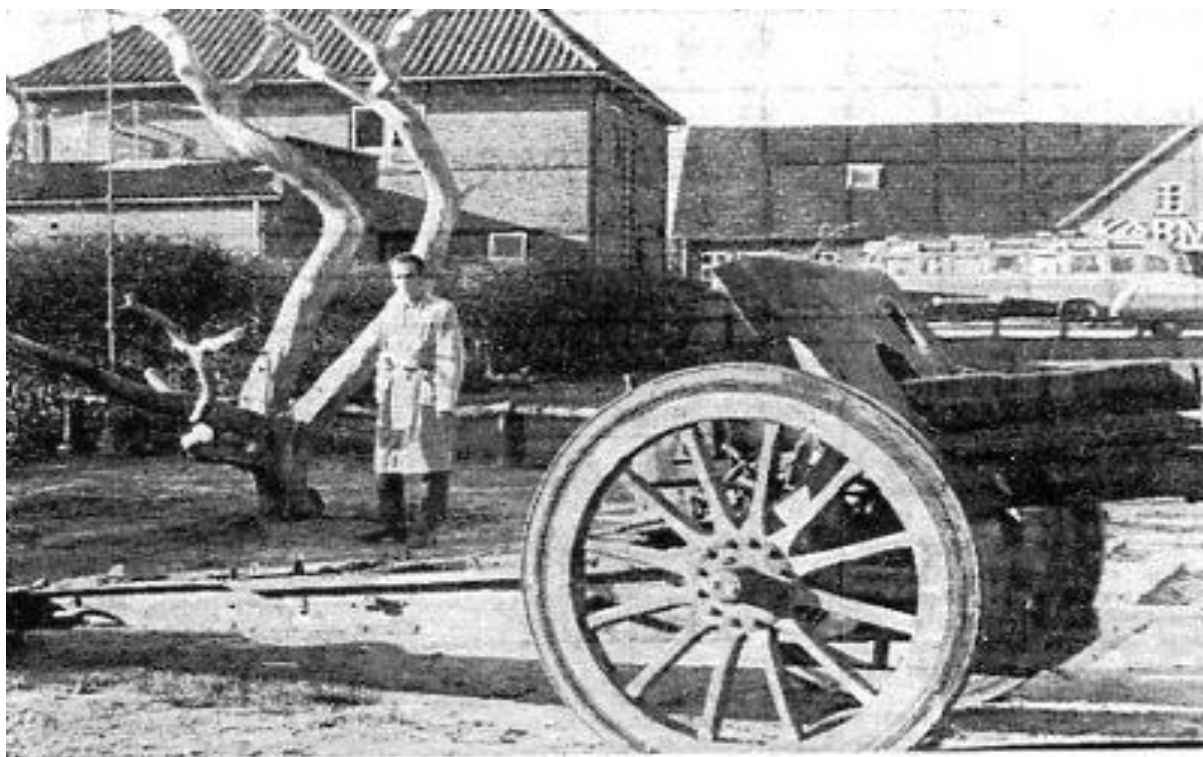

Små historier om mennesker og ting, stort og småt.

Artikel i Vejle Amts Folkeblad 9. november 1965

Livsfarlig kanonsalut med brint i Aagaard

Paa ny legeplads i Gravens har børnene faaet en rigtig kanon at lege med

Kanonen ender sine dage noget fredeligere, end hensigten oprindeligt var. Det er købmand Thomas der staar ved det træ, der under transporten rev en elledning ned

Paa helt privat initiativ er der blevet opstillet en dejlig legeplads midt i Gravens. Hovedmanden i dette foretagende er byens købmand, Rune Thomassen, men i øvrigt har mange af byens borgere givet en haand med.

Købmanden har stillet jord til raadighed, og andre har leveret metaldele m. m., som er flikket sammen til noget udmærket legetøj, bl. a. vippe, gyngesæde, karrusel og en sandkasse. Det mest populære legeobjekt er et afbarket træ, som er hentet i Viuf skov. Det blev i øvrigt et dyrt træ. Ganske vist fik man det billigt, men paa vejen til Gravens rev det en elektrisk ledning ned!

Af en eller anden grund foretrækker børnene altsaa træet, men ellers ville man synes, at det mest spændende var en rigtig kanon, som er placeret midt paa legepladsen. Det er en Haubits fra Czekoslovakiet, model 1928.

Den har en spændende historie, mærkværdigvis mest spændende efter den kom til Ø. Starup! Tyskerne slæbte under krigen vidt omkring med den, dog ved man ikke rigtigt, hvor meget der dengang er blevet skudt med den.

Dens spændende historie begynder først efter krigen. Tyskerne havde efterladt den ved kapitulationen, og den blev

af Parkkommandoen i Kolding
sat paa auktion.

Samme dag var gdr. Jens
Jacobsen fra Ø. Starup til
marked i Kolding, og da han
kom forbi auktionsstedet,
slyngede han for sjov et bud
ud i luften. Uheldigvis for ham
var der ingen, der bød
over, og han maatte tage
kanonen med hjem! Det var
maaske lidt svært at staa til
regnskab for et saa mærkeligt
indkøb, men børnene
blev begejstrede — og senere
blev de voksne det ogsaa.

Jens Jacobsen havde under
krigen deltaget i en
modstandsgruppe, og efter k
rigen fortsatte denne kreds
med at mødes, nu til fød-
selsdag, sølvbryllupper og

andre festdage — og kanonen kom med.

Paa højtidsdagene — eller rettere morgenerne! — blev der affyret en salut, og det foregik paa en noget usædvanlig maade:

Kanonen blev ladet med brint og ilt! Engang var det ved at gaa alvorlig galt i Aagaard. Lukketøjet var ikke blevet sikret forsvarligt, og da kanonen blev affyret, røg en del af ladningen bagud. Heldigvis stod der ingen mennesker bag ved, men der røg en del puds af et hus ...

Peter Houbaks version af historien, trykt i Øster Starup sogn efter 1900. udgivet 1988

»Kanontorvet« i Gravens

I de hektiske dage i sommeren 1945 lykkedes det en fra

våbenmodtager-gruppen i Ågård at købe en ødelagt tysk kanon af parkkommandoen i Kolding. Den blev senere stillet op på pladsen ved Gravens station, og stod her til hen i 1960-erne til stor fryd for byens børn, og for de voksne som en erindring om en ond tid, der heldigvis fik en lykkelig afslutning. Da man blev bange for, at børnene skulle komme til skade ved legen på kanonen, og da besættelsestiden gled mere i baggrunden, blev kanonen fjernet, men den opbevarede stadig i sognet!

Kanonen var en tjekkisk haubitzer, købt for 100 kr.

Ved centralbestyrer

Kristensens sølvbryllup ville modstandsfolkene give en »salut«. Kanonrøret blev fyldt

med flaskegas, der antændtes med et tændrør! Det gav et brag, som hørtes over hele Ågård by, og flere ruder i nabolaget knustes.

Lokalarkivet har sat en eftersøgning i gang for at finde ud af kanonens videre skæbne, da den jo åbenbart ikke længere er at finde på "Kanontorvet". Der har været rygter om, at den skulle være solgt som skrot, at den stod i en lade et sted; men nu senest er det kommet frem, at den skulle være eksporteret til Holland, hvor den skulle indgå i et våben/krigsmuseum?

**

Det kunne have gået
grueligt galt

En voldsom eksplosion ramte kort før midnat Øster Starup Forsamlingshus, som mellem Vejle og Kolding.

25 juli 2008 Kl. 23.47 lød der et øresønderrivende brag fra køkkenet, alt imens cirka 40 gæster holdt fest i lokalet ved siden af. Ved eksplosionen brød en gavlvæg sammen, oplyser politiet.

- Til alt held kom ingen mennesker alvorligt til skade. Tilfældigvis var der ingen i køkkenet, da det eksploderede. En enkelt kvinde, som antagelig har opholdt sig nær køkkenet, blev kørt på Vejle Sygehus, men hun var ikke kommet alvorligt til skade, fortæller vagtchefen hos Sydøstjyllands Politi.

Gaskomfur

Det var formentlig et gaskomfur som forårsagede den voldsomme eksplosion, der fik en indervæg og en ydervæg til at bryde sammen og lavede et hul på cirka 3x3 meter, oplyser Sydøstjyllands Politi her til morgen.

Køkkenpersonalet har forklaret, at de forsøgte først at tænde det ene af køkkenets to gaskomfurer. Da det ikke virkede, tændte personalet i stedet det andet gaskomfur, men glemte at slukke for gassen fra det første komfur. Og så gik det altså galt.

Først efter afstivninger af det ødelagte forsamlingshuskøkken, vil det være muligt for politiets

teknikere at komme til
eksplosionsstedet.

Harriet Daugaard (1887 - 1980)

Datter af Georg Valdemar
Brücker, gift med læge Hans
Daugaard f. 28.9.1883 i
Fredsted

Hun blev forkæmper for
seksualoplysning

Se hendes spændende historie
på

linket: <http://www.kvinfo.dk/side/597/bio/485/origin/170/>

Egtvedbane

Historier

Historierne er fortalt til Lars Peter Lund, Egtved

Mogens Terp, Terpsminde ved Brakker fortæller:

Mine to brødre var noget ældre end jeg og jeg husker, at de skulle med toget til Kolding fra Brakker Station kl. 6.40 om morgenen og så var de først hjemme igen med toget 17.35. Især om tirsdagen nåede de ikke skolen før hen ad kl. 9, for da var der så mange svin der også skulle læsses på toget, men det var mine brødre ikke spor ked af.

Om vinteren så mine brødre faktisk kun deres hjem ved dagslys om søndagen, det var lange dage dengang. Hvis mine brødre nu var kommet lidt sent af sted, så havde de altid en lygte med og den svingede de med oppe ved vejen. Det så lokomotivføreren os så stoppede han og tog dem med.

Min far havde leveret en orne på stationen engang, og man ringede lidt senere fra Alminde Station, at ornen var ikke mere på toget. Far og karlene tog

derpå ud for at lede efter dyret, men de kom næsten kun udenfor indkørslen, så kom ornen luntende af sig selv hjemad.

En anden gang havde toget fået for meget fart på ved Alminde Hule og i et sving røg sidelågen op på en vogn med grise. Resultat, alle grise trimlede ned ad jernbanedæmningen.

Opad på denne stækning, hvor toget kom ned i godt skridtgang, var det en yndet sport blandt skoledrengene, at hoppe af og skubbe lidt, men det var til stor ærgrelse for togpersonalet, og een gang lykkedes det da også at få toget så hurtigt i fart, at drengene blev agterudkørt. Sådan drillede man hinanden. Drengene sang: "A kan eet - a kan eet, a trower det goer - a trower det goer", og så når toget kom i fart - "det gik jo lie - det gik jo lie".

Sønnen fra St. Roed har fortalt mig, at han engang han kedede sig, havde tændt et bål mellem skinnerne. Toget måtte jo pænt holde og slukke branden og derpå måle om skinnerne havde slået sig, hvad de nu ikke havde, men det var en betydelig værre historie for drengen, end han havde tænkt sig.

Mine forældre og de andre bønder her på egnen, skulle gerne hver tirsdag til

Kolding, da var der markedsdag og man havde en stiltiende aftale om at sidde på de samme pladser i toget. Der var plyssæder på 2. kl. og træssæder på 3. kl. Bønderne havde altid 2. kl. og det var ikke velset, hvis der kom en fremmed og satte sig på ens foretrukne plads. Det var næsten lige som i kirken.

Da motorvognen kom og der ikke skulle rangeres så meget med godsvogne, kom vi noget hurtigere frem. Motorvognen kunne ikke trække andet en enkelt postvogn foruden sig selv, hvor passagerne sad. Her på egnen var det en yndet fornøjelse om sommeren at gå ned på Brakker Station og se det sidste tog til Egtved kl. 22.09. Der var jo ikke så megen anden adspredelse, så vi spadserede ned for at se hvem der nu havde været med toget og måske høre lidt nyt. Det var jo inden både radioen og fjernsynet kom til at ændre folks vaner.

Så vil jeg lige også tilføje, at når man i dag færdes ad den gamle banelinie, kan man ikke undgå at lægge mærke til de mange blommetræer, kirsebærtræer, æble- og pæretræer, ja også nøddebuske er der mange af. Det undrede mig i mange år indtil det slog mig, at det er vel passagererne, der har spist disse frugter og smidt resterne ud. Det har så resulteret

i disse træer langs banelinien, der stadig står her 70 år efter den sidste tur med "Egtvedgrisen".

Aksel Kyed, Ågård fortæller
(*Sådan blev Marius Kyed til*)
Den første stationsforstander i Starup
- eller ekspeditrice som kvinderne hed -
var frk. Madsen. Iver Kyed fra
Hesselballe tog tit Egtvedgrisen til
Kolding, og på Starup Station trak han
altid kupèvinduet ned og spurgte:
"Hwoden goert frk. Madsen".

Dette blev optakten til den lune og første
borgmester i Egtved storkommune, idet
Marius blev født efter en del
parlementeren gennem vinduet og senere
frk. Madsens og Ivers giftermål.

Hans Ravn i Gravens købte en lastvogn
og blev fragtmand for stationerne ved
Egtvedbanen, men med en klausul om
ikke at konkurrere med banen. Dette gav
helt groteske situationer. Han hentede en
gang et klædeskab i Hesselballe og kørte
det til Gravens Station. Dernæst hentede
han igen skabet på Haurballe Station og
kørte det een km ud til karlens nye
adresse.

Så galt kan det gå

Det gamle hus på Fredstedvej, tilhørende Daugårdsminde, havde set sin bedste tid og skulle rives ned, en nedbrydningsfirma fik opgaven. Firmaet mødte med alt til opgaven hørende, blandt andet en mega stor blykugle, af den slags man bruger til virkeligt store nedbrydningsopgaver, kuglen var der ikke brug for til opgaven, så den blev parkeret på græsplænen ved huset. Pludselig var der en medarbejder der opdagede, at kuglen var borte, den viste sig at være forsvundet i et stort hul. Det konstateredes at kuglen var forsvundet i en dyb brønd ingen kendte til. Sådan en kugle er meget kostbar og man gik straks igang med at redde den, det viste sig at være en overordentlig vanskelig opgave, intet løftemateriel kunne nå med til den. Man var tvunget at grave ned til kuglen, herved kom man til at smadre en septiktank, hvis indhold løb ned i kuglehullet. Det var naturligvis ikke behageligt at arbejde med, der blev rekvireret en slamsuger, som tømte hullet.

Nu er det jo sådan, at man ikke bare må tømme et sådant fluidum ud på markerne, så der måtte indhentes en dispensation fra kommunen.

Anstrengelserne lykkedes efter meget ekstra arbejde, kuglen blev reddet.

Man bliver nok nødt til at erkende, at der er en grund til at kommunen vil vide hvor brønde og septiktanke og lignende er placeret.

Forsvundne genforeningssten

Fredsted, Øster Starup sogn, Vejle kommune

På marken til gården "Bøgely", der ligger lige syd for Blåkær Skov, rejste den daværende ejer, Valdemar Petersen et mindesmærke for genforeningen i form af en stendysse. På overliggeren indhuggede han

G E

9-7-1920

Valdemar Petersen og hans hustru var begge født i Sønderjylland før genforeningen. Fra 1898 til 1935 boede de på "Bøgely" i Fredsted. I årene før

århundredeskiftet opholdt han sig på gården "Nørremølle" i Sundeved. Han berettede: "Og jeg følte, at de danske Sundeved-beboere fik Prøjsen aldrig Bugt med, selv om der dengang ikke øjnedes nogen Udvej til, at det nogensinde kunde blive anderledes. - Da der saa i 1920 blev Udvej, rejste vi her i vor Have et lille Mindesmærke for Sønderjydernes ukuelige Haab, Eventyret, Genforeningen, der blev til Virkelighed."

Ifølge leder af Øster Starup Lokalhistorisk Arkiv, Svend-Erik Warming Hansen, er mindet forsvundet. Senest i 2007/08 har lokale kræfter forsøgt at opspore genforeningsmindet (og den anden genforeningssten, som var rejst i Øster Starup Gl. Præstegård), men uden held.

Øster Starup by og sogn, Vejle kommune

Sognepræst A.M. Baarris, Øster-Starup, lod i 1920 i præstegårdshaven bygge en stenhøj af gamle syldsten fra præstegården. Øverste var anbragt en sten med indhugget årstal:

1920

Ifølge leder af Øster Starup
Lokalhistorisk Arkiv, Svend-Erik
Warming Hansen, var mindet formentlig
allerede i 1944 forsvundet. Præstegården
brændte den 14. marts 1958, og en ny
præstebolig blev opført andetsteds. En ny
gård blev opført på den gamle
præstegårds område, i dag kaldet
"Svanholm" ved Fredstedvej. Gården
bortforpagter menighedsrådet.
Senest i 2007/08 har lokale kræfter
forsøgt at opspore genforeningsmindet
(og det der var i Fredsted), men uden
held.

Skulle nogle kende til stenene hører
arkivet gerne.

Uopklaret! Største røveri i Danmark efter
krigen

Kolding Folkeblad onsdag 30 november 1960

21.000 kroner stjålet ved dristigt postkup i Aagaard

Koldsindig røver forsvandt i morges med postbilen fra
Kolding, mens den et øjeblik holdt udenfor

postekspeditionen i Aagaard.

*Bilen kørt ud over en skrænt og tømt for
værdisække*

**Et dristigt postrøveri fandt i morges
sted i Aagaard, hvor en røver sprang
ind i en postbil fra Kolding, hvorfra
man var ved at aflevere post til den
lokale ekspedition, og forsvandt med
vognen. Den blev senere fundet på
Vester Nebel vejen ved Højgård og
værdisække med i hvert fald 21.000 kr
var forsvundet.**

Lynhurtig røver

Røveriet fandt sted kun få meter fra postekspeditionens vinduer, hvor postbilen holdt ved kantstenen. på sin runde til postekspeditionerne i Koldings opland var postchauffør Johannes Hansen, Sneppevej 43, Kolding, ved syv-tiden kommet til Aagaard, hvorfra han skulle videre til Vester Nebel, Bølling og Egtved.

Fra postbilen begyndte man at bære dagens post ind til postekspeditionen. Sædvanligvis bliver det klaret af landpost Johannes Kusk alene, idet der skal være en mand ved vognen, når den medbringer værdisække.

I dag var der en ret tung og lang postsæk

med, og Johannes Hansen tilbød landposten at tage i den ene ende og hjælpe ham ind i ekspeditionen med sækken.

han var kun borte fra vognen i et par minutter, og røveren har arbejdet lynhurtigt. Han menes at have stået i skjul i en lille port ved kommunekontoret overfor postekspeditionen, og på grund af mørket og der regnfulde vejr har ingen set ham.

Da Johannes Hansen kom ud fra postekspeditionen for at hente værdisækken til Aagaard var bilen forsvunden. Ingen har hørt motoren blive speedet op og det er sandsynligt at føreren har ladet vognen et lille stykke i frigear, inden han har trådt på speederen.

Vigtige oplysninger fra en Rutebilchauffør

I vognen lå endnu postsække og værdisække til Vester Nebel, Bølling og Egtved. Brevsækkene bag i bilen og værdisækkene på forsædet ved siden af føreren.

Da man gjorde den chokerende opdagelse, at postbilen var forsvundet, alarmerede man omgående landoverbetjent Skou, Gravens, der lod meldingen gå videre til politivagten i Kolding og kriminalpolitiet.

Politiet i Kolding, Vejle og Fredericia indledte straks en eftersøgning af den forsvundne postbil, og gennem en rutebilchauffør kom man på sporet af den. Han fortalte at han havde set en postbil komme kørende i stærk fart ad Vester Nebel vejen, og da det var udenfor den sædvanlige rute, fandt han det mistænkeligt.

Denne oplysning førte til, at landoverbetjent Skou kort efter fandt bilen kørt ned ad en skrænt på Vester Nebel vejen ved Højgård. Det varede ikke længe inden kriminalpolitiet og teknisk afdeling fra Kolding kom til stedet sammen med postmester Dræbel, overkontrollør K.A. Jespersen og bilens chauffør Johannes Hansen, alle Kolding.

Postbilen fundet i morgenmørket

Røveriet planlagt

Ved den skrænt hvor postbilen er kørt ned, findes en markvej med et læhegn af træer. Det er Sandsynligt at røveren her har haft en knallert eller motorcykle stående over på hvilke han har læsset værdisækkene. Herefter har han skubbet vognen ned af skrænten. De første undersøgelser synes ikke at tyde på, at han ved et uheld er kørt galt. Der synes ikke at være tvivl om at røveriet har været planlagt, røveren har haft kendskab til postbilens morgentur og tidspunktet til postbilens ankomst til Aagaard postekspedition. Dette synes også at kunne bekræfte teorien om, at

bilen er forladt på Vester Nebel vejen og skubbet ned ad skrænten. Røveren har været klar over, at en omfattende politieftersøgning straks ville blive iværksat, og det har været alt for risikabelt at køre alt for langt i den iøjefaldende gule postvogn.

Røveren har også været klar over hvor værdisækkene var at finde, nemlig på forsædet ved siden af føreren, han har ikke så vidt man har kunnet se rørt ved postsækkene bag i vognen. Sammen med landoverbetjent Johs. Villadsen, Egtved, hentede landpostbudene fra de postekspeditioner der ikke havde fået deres forsendelser disse postsække, så forsinkelsen for forsendelserne til beboerne ikke blev så stor.

En foreløbig opgørelse over de stjålne værdisækkes indhold viser, at der var 11.000 kr i kontanter til postekspeditionen i Vester Nebel og 10.000 kr til ekspeditionen i Egtved, hertil kommer et ukendt beløb og fire anbefalede breve til ekspeditionen i Egtved.

Føreren kunne nemt være slået ned

At røveriet har været planlagt bekræftes også derved, at det ikke er sket på et tilfældigt tidspunkt. Det er i morgen 1. december, hvor der skal foretages store udbetalinger. De mange penge var bl.a. til folkepensionister og direkte lønninger. Det har røveren været klar over. Det har været en koldsindig og hårdkogt røver der har været på spil, og det kan muligvis betragtes som et held at postchauffør Johannes Hansen havde forladt postbilen i det øjeblik røveren gik i auktion. Havde han været der, kunne røveriet næppe været gennemført, uden at Hansen først var slået ned.

Ingen har set røveren og kriminalpolitiet kan på nuværende tidspunkt ikke udsende et signalement.

Politiet efterlyser en varevogn efter post-røveriet i Aagaard

I forbindelse med det store post-røveri i Aagaard i dag, fik kriminalpolitiet i Kolding ved middagstid det første spor i sagen, som muligvis kan føre til pågribelse af røveren. Man efterlyser en

varevogn af mærket Peugeot 203 årgang 1947 - 1948. Bilen har forlygterne siddende bag kølergitteret. Vognen er på mistænkelig måde set kørende omkring gerningsstedet i Aagaard ved 6.50 tiden i morges og politiet udelukker ikke den mulighed, at den kan være ført af gerningsmanden. I den forbindelse beder man alle, der har set vognen, dens fører eller andet, der kan have værdi for sagens opklaring, om at henvende sig til politiet i Kolding.

Efterlysning og opklaringsarbejde var uden resultat.

I Ågård området blev der "snakket", der opstod myter og teorier, mange vidste med sikkerhed hvem røveren var, ret ubehageligt i øvrigt, uden at dette førte til opklaring af røveriet.

*** 21.000 i 1960 svarer i 2014 til over 275.000,- kr**

-----§-----

Pas på med hvad der kommes i suppen.

Bibliothet for Læger.

Registret
af
Bøgerne for det Medicinske
Selskab i København.

København
1840.
H. C. Ørsted, H. M. M.
Bøger og Skriftselskab.

Er til Salgs hos

H. C. Ørsted.

Andet Sted

Bibliothet.

H. C. Ørsted.

1840.

Bibliotek for læger, udgivet 1840.

Rosendahl beretter et tilfælde af forgiftning med vild Persille. Flere personer var pludselig blevne syge ved et barselgilde i Starup Sogn. Årsagen viste sig at være vild persille, der til overflod var kommen i suppen. Blandt de heftigst angrebne var præsten, hans kone og sognefogden, der havde nydt den ære at fået først og af det fedeste, som svømmede på fadet. Suppen var tillige til stads farvet med 4 Lod Gurkemeje, der formodentlig i forening med de fede substanser fremskyndte de giftige urters virkning. Heftig brækning og laxering var de fornemste symptomer. Ingen døde, men nogle mærkede følgerne lang tid efter.

Rosendahl var distriktslæge i Kolding

1829

—

1847.

Laxering = afføring.

-----§-----

Motorkøretøjer i sognet 1918 ifølge:

Fortegnelse over alle køreberettigede Motorkøretøjer efter 1. Oktober d. A. [1918] Benzinnævnet.

**Vogn Y 760 Læge C. Winther, Ågård Gravens
Motorcykle Y 725 Læge C. Winther, Ågård Gravens
Vogn Y 740 Dyrlæge J. Hørlyk, Starup
Motorcykle Y 728 Dyrlæge J. Hørlyk, Starup**

Det var hvad der var.

I hele Vejle amt (Y) var der kun registreret 32 biler og 22 motorcykler, de fleste ejet af læger og dyrlæger.

NB. Læge Winther fik d. 8. september 1913 tilladelse af sognerådet til at "befare kommunens veje med et automobil".

Grant årgang 1918.

**1969 indbrud på
kommunekonto
ret, pengeskab**

skrællet

Kæmner E. Rasmussen ved det skrællede skab.

Pengeskabstyven blev hurtigt fanget

En forbipasserende borger fandt det mærkeligt, at der midt om natten holdt en bil udenfor kommunekontoret, han gik til den nærmeste telefon og underrettede politiet i Kolding om den mistænkelige bil og dens nummer. På politigården fandt man, at bilen tilhørte en 36-årig, som man i nogen tid havde en fornemmele om, kunne stå bag en serie

pengeskabstyverier. Han var tidligere straffet for lignende tyverier.

Mens en patruljevogn satte kursen med Ågård, kørte en anden mod hans bopæl. Tyven flygtede fra Ågård efterladende sin bil, men stjal en anden i Vester Nebel, og kørte mod sit hjem, et stykke vej fra hjemmet efterlod han den stjalne bil og tilbagelagde den resterende vej til fods - lige i armene på politiet.

I et grundlovsforhør dagen efter tilstod han pengeskabskuppet og skal nu forhøres om en række lignende kup.

(Reportage i Jyllands Posten)